

लोक सेवा आयोग

नेपाल विविध सेवा, राजपत्राकृति तृतीय श्रेणी, महिला विकास अधिकृत पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
पाठ्यक्रम
एवं परीक्षा प्रणाली (योजना)

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा पूर्णाङ्ग :- ३००

द्वितीय चरण :- सीप परीक्षण, सामुहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्ग :- ६०

प्रथम चरण – लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्ग	उतीर्णाङ्ग	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्ग	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान र सामान्य वौद्धिक परीक्षण (General Awareness & General Reasoning Test)	१००	४०	वस्तुगत (Objective): बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice Questions)	५० प्रश्न x २ अङ्ग	४५ मिनेट
द्वितीय	समसामयिक विषय (Contemporary Issues)	१००	४०	विषयगत (Subjective): छोटो र लामो उत्तर (Short & long Answers)	४प्रश्न X १० अङ्ग १२प्रश्न X ५ अङ्ग	३ घण्टा
तृतीय	लैंगिकता र विकास (Gender and Development)	१००	४०	विषयगत (Subjective): छोटो र लामो उत्तर (Short & long Answers)	४प्रश्न X १० अङ्ग १२प्रश्न X ५ अङ्ग	३ घण्टा

द्वितीय चरण – सीप परीक्षण, सामुहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Skill Test, Group Test & Interview)

विषय	पूर्णाङ्ग	परीक्षा प्रणाली	समय
कम्प्युटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)	१५ मिनेट
सामुहिक परीक्षण (Group Test)	१०	सामुहिक छलफल (Group Discussion)	३० मिनेट
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (Interview)	४०	मौखिक (Oral)	

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ।
- प्रथम पत्र, द्वितीय पत्र र तृतीय पत्रको लिखित परीक्षा छुटाउद्दृढै हुनेछ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्ग कटा गरिनेछ। तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्ग दिइने छैन र अङ्ग कटा पनि गरिने छैन।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अंकको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ।
- द्वितीय र तृतीय पत्रमा (विषयगत प्रश्न हुनेका हकमा) प्रत्येक खण्डका लागि छुटाउद्दृढै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्। परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नपर्नेछ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्भन्नु पर्दछ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ।
- यस भन्दा अगाडि लागु भएका माथि उल्लेखित सेवा, समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति : - २०८०/०७/२०

लोक सेवा आयोग
नेपाल विविध सेवा, राजपत्राकृति तृतीय श्रेणी, महिला विकास अधिकृत पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
पाठ्यक्रम

प्रथमपत्र :- सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण
(General Awareness & General Reasoning Test)

प्रथम पत्र खण्ड (A)

सामान्य ज्ञान – अङ्क (६०)

(३० ✖ २ अङ्क = ६०अङ्क)

१. भूगोल र जनसंख्या

(६ ✖ २ अङ्क = १२ अङ्क)

१.१ ब्रह्माण्ड र पृथ्वी सम्बन्धी जानकारी

१.१.१ सौर्यमण्डल: सूर्य, ग्रह, उपग्रह, शिशुग्रह, उल्का, धूमकेतु/पुच्छे ताराहरू, ग्रहण (सूर्य र चन्द्र), आदि

१.१.२ पृथ्वी: परिचय, उत्पत्ति, गति र बनौट

१.२ विश्वको भूगोल

१.२.१ महासागर, महादेश, भौगोलिक क्षेत्र र यिनीहरूको विशेषता

१.२.२ ध्रुव, अवस्थिति, अक्षांश, देशान्तर, अन्तर्राष्ट्रिय तिथि रेखा, समय (स्थानीय र प्रामाणिक) र दुरी

१.२.३ महादेशीय स्थानान्तर, ग्रहीय वायु प्रणाली, जलवायु, व्यापारिक वायू र मनसुन

१.२.४ पर्वतशृंखला, मरुभूमि, भूकम्प, ज्वालामुखी, नदी, हिमनदी, ताल, हिमताल, आदि

१.३ नेपालको भूगोल/भौतिक एवं प्राकृतिक पक्ष

१.३.१ भौगोलिक अवस्था/धरातलीय स्वरूपको किसिम र विशेषताहरू

१.३.२ प्राकृतिक स्रोतहरू: किसिम, उपलब्धि र वर्तमान अवस्था

१.३.३ भौगोलिक विविधता र जनजीवन

१.३.४ हावापानीको किसिम र विशेषता, हावापानीको विविधताबाट उत्पन्न भएका आर्थिक तथा सामाजिक क्रियाकलाप र जिविकोपार्जनमा विविधता

१.४ नेपालको जनसंख्या

१.४.१ जनसंख्या वितरण र बृद्धिदर

१.४.२ जनसंख्याको गतिशील पक्षहरू- जन्म, मृत्यु र बसाई सराई

१.४.३ जनसंख्याको स्थिर पक्षहरू- उमेर, लिङ्ग र लिङ्गको अनुपात

१.४.४ शहरीकरण र बसाई सराईको वर्तमान अवस्था र यसको प्रभावहरू

२. इतिहास, संस्कृति र सामाजिक व्यवस्था

(६ ✖ २ अङ्क = १२ अङ्क)

२.१ विश्वको इतिहासको सामान्य जानकारी

२.१.१ मध्यकाल, पुनर्जागरण र आधुनिककाल

२.२ विश्वका प्रमुख ऐतिहासिक घटनाहरू

२.२.१ म्याग्नाकार्टा, औद्योगिक क्रान्ति, फ्रान्सको राज्यकान्ति, अमेरिकी स्वतन्त्रता सङ्ग्राम, रूसी/ अक्टोबर क्रान्ति, प्रथम विश्वयुद्ध तथा द्वितीय विश्वयुद्ध र भारतीय स्वतन्त्रता सङ्ग्राम

२.३ नेपालको इतिहास (प्राचीन कालदेखि हालसम्म)

२.३.१ प्राचीनकाल (किराँत र लिच्छवी) र मध्यकाल; सामाजिक, आर्थिक एवं राजनीतिक अवस्था

२.३.२ आधुनिक इतिहास; राजनीतिक घटनाक्रम, कारण र परिणामहरू

२.४ नेपालको सामाजिक एवं सांस्कृतिक अवस्था

२.४.१ नेपाली समाज र यसको बनौट

२.४.२ प्रथा, परम्परा, मूल्य र मान्यता, प्रचलित प्रमुख धर्म, संस्कृति, जातजाति, भाषा र साहित्य, आदि

लोक सेवा आयोग

नेपाल विविध सेवा, राजपत्राकृति तृतीय श्रेणी, महिला विकास अधिकृत पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
पाठ्यक्रम

२.४.३ सांस्कृतिक सम्पदाको किसिम, स्थिति, विशेषता, महत्व र संरक्षणका प्रयासहरु

२.४.४ कला (वास्तु, चित्र, मूर्ति, काष्ठ) संगीत (नृत्य र संगीत) को परम्परा र वर्तमान अवस्था

३. नेपालको आर्थिक पक्ष

(६× २ अङ्क = १२ अङ्क)

३.१ नेपाली अर्थतन्त्रको संरचना

३.१.१ कृषि र गैर कृषि क्षेत्र

३.१.२ विकासका पूर्वाधारहरु (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, विद्युत, आदि) र विकास योजना।

३.२ आर्थिक विकासका कर्ता / सम्बाहकहरु

३.२.१ सार्वजनिक क्षेत्र (सरकारी क्षेत्र र सार्वजनिक संस्थानहरु)

३.२.२ निजी क्षेत्र (गैह सरकारी संस्थाहरु, सहकारी र सामुदायिक संगठन)

३.३ योजनावद्वा विकासक्रम र चालु आवाचिक योजनाको जानकारी

३.४ नेपालका केन्द्रीय बैड, बाणिज्य बैड र वित्तीय संस्थाहरु

४. वातावरण, विज्ञान र प्रविधि

(६× २ अङ्क = १२ अङ्क)

४.१ दिगो विकास, वातावरण, भूमण्डलीय ताप, विश्वव्यापी उष्णता, मौसम परिवर्तन, हरितगृह प्रभाव, ओजोन विनास, प्रदुषण, आदि

४.२ जैविक विविधता, दुर्लभ पशुपन्थी र वनस्पतिहरु, नेपालमा जैविक विविधता संरक्षणका प्रयासहरु

४.३ विज्ञान प्रविधि र स्वास्थ्य: निम्नलिखित विषयमा जानकारी

४.४.१ विज्ञान प्रविधिको विकासबाट मानव जीवनमा परेको प्रत्यक्ष प्रभाव

४.४.२ क्रमविकाश र वंशाणु, स्वास्थ्य, रोग, खोप, खाद्य, पोषण, सरसफाई, दैनिक जीवनमा प्रयोग हुने वस्तुहरु साबुन, प्लास्टिक, रेसा, काँच, मल र किटनाशक औषधी, आदि

४.४.३ जैविक प्रविधि, उपयुक्त प्रविधि तथा वैकल्पिक उर्जा र सूचना तथा सञ्चार प्रविधि

५. समसामयिक विषय तथा विविध

(६× २ अङ्क = १२ अङ्क)

५.१ नेपालको संक्षिप्त संवैधानिक विकासक्रम

५.२ नेपालको परराष्ट्र नीति र यसका मूल आधारहरु

५.२.१ परराष्ट्र नीतिको अवधारणा

५.२.२ परराष्ट्र नीतिको निर्धारक तत्वहरु

५.३ अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध तथा संघ/संस्था

५.३.१ नेपालका छिमेकी देशहरु, तथा बेलायत, अमेरिका, जापान, आदिसँगको सम्बन्ध

५.३.२ संयुक्त राष्ट्रसंघ: अड्ग, विशिष्टाकृत संस्था र गतिविधिहरु

५.३.३ क्षेत्रीय संगठन: सार्क, विमस्टेक, आसियान, युरोपियन संघ

५.३.४ संयुक्त राष्ट्र संघ र क्षेत्रीय संगठनहरुमा नेपालको भूमिका

५.४ राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, सांस्कृतिक, खेलकूद, पुस्तक, पुस्तकार, कला, साहित्य, संगीत, आदि लगायत समसामयिक घटना तथा नविनतम गतिविधिहरु र महत्वपूर्ण व्यक्तित्व तथा विचारकहरु सम्बन्धी जानकारी

लोक सेवा आयोग
नेपाल विविध सेवा, राजपत्राकृत तृतीय श्रेणी, महिला विकास अधिकृत पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
पाठ्यक्रम
(In English)

Paper I: - (General Awareness & General Reasoning Test)

Paper I Part (A) General Awareness - 60 Marks

(30 × 2 Mark = 60 Marks)

1. Geography and Population **(6 × 2 Mark = 12 Marks)**

1.1 General information about the universe and the earth.

1.1.1 The solar system: sun, planets, satellites, asteroids, meteors, comets, eclipse (solar & lunar)etc

1.1.2 The earth: introduction, origin, motion and structure of the earth

1.2 Geography of World

1.2.1 Continent, ocean, geographical areas and its features

1.2.2 Pole, location, latitude, longitude, international date line, time (standard & local) and distance

1.2.3 Continental shift, planetary wind system, climate, trade winds and monsoon

1.2.4 Mountains, deserts, earthquake, volcano, rivers, glaciers, lakes, etc

1.3 Geography of Nepal/ Physical and Natural Aspect

1.3.1 Types and characteristics of physical features

1.3.2 Natural resources: types, achievement and existing scenario

1.3.3 Diversified geographical features and life

1.3.4 Types and characteristics climate of Nepal, socio-economic activities and diversity in livelihood due to diversified climate

1.4 Population of Nepal

1.4.1 Growth and distribution pattern of population

1.4.2 Dynamic aspects of population – birth, death & migration

1.4.3 Static aspects of population – age, sex & sex ratio

1.4.4 Existing condition of migration and urbanization and its effects

2. History, Culture and Social Affairs **(6 × 2 Mark = 12 Marks)**

2.1 General information about history of the World

2.1.1 Medieval age, Renaissance/Reformation and Modern age

2.2 Major historical events of the World

2.2.1 Magna Carta, Industrial revolution, French revolution, American war of independence, Russian revolution / October revolution, First World war and Second World war and Indian movement for independence

2.3 History of Nepal (From ancient period till now)

2.3.1 Social, economic and political conditions of Ancient Period (Kiranti & Lichhavi) and Malla Period.

2.3.2 Modern history of Nepal notable political events, causes and consequences

2.4 Social and cultural aspects of Nepal

2.4.1 Nepalese society and its structure

2.4.2 Customs, traditions, norms, values, prevalent religions, ethnicity, languages and literature, etc

2.4.3 Type, characteristics and importance of cultural heritages and its conservation

2.4.4 Existing conditions and traditions of Art (architecture, painting, sculpture, wood carving) and Music (dance & music)

3. Economic Aspect of Nepal **(6 × 2 Mark = 12 Marks)**

3.1 Composition of Nepalese economy

3.1.1 Agriculture and non agriculture sectors

3.1.2 Economic status of Nepal: Infrastructures of development (agriculture, industry, trade, tourism, transportation, communication, health, electricity, etc) and development planning

3.2 Actors of economic development

लोक सेवा आयोग

नेपाल विविध सेवा, राजपत्राकृत तृतीय श्रेणी, महिला विकास अधिकृत पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
पाठ्यक्रम

- 3.2.1 Public sector (government and public enterprises)
  - 3.2.2 Private sector (NGOs, co-operative and community organization)
  - 3.3 Information on current periodic plan and advancement planned planning
  - 3.4 Financial institutions, commercial bank and central bank of Nepal
- 4. Environment, Science and Technology** (6 × 2 Mark = 12 Marks)
- 4.1 Sustainable development, environment, geo-atmospheric temperature, global warming, climate change, green house effect, depletion of ozone, pollution, etc
  - 4.2 Bio-diversity, rare flora and fauna, efforts of bio- diversity conservation in Nepal
  - 4.3 Health, science and technology: General information about
    - 4.3.1 Direct impact of science and technology development in human life
    - 4.3.2 Evolution and heredity, health, diseases, vaccines, food, nutrition and sanitation, materials used in daily life including soap, plastics, fibre, glass, fertilizers, insecticides / pesticides, etc
    - 4.3.3 Biotechnology, appropriate technology and alternative energy and information communication technology
- 5. Contemporary Issues and Miscellaneous** (6 × 2 Mark = 12 Marks)
- 5.1 Constitutional development of Nepal (in brief)
  - 5.2 Foreign policy of Nepal and its main bases
  - 5.3 International affairs and institutions
    - 5.3.1 Relations of Nepal with neighboring countries and other countries including Britain, America, Japan, etc
    - 5.3.2 United Nations: bodies, specialized agencies and activities of the UNO
    - 5.3.3 Regional organizations: the SAARC, BIMSTEC, ASEAN, EU
    - 5.3.4 Nepal's role in United Nations and regional organizations
  - 5.4 Information on current affairs and events including political, social, economic, scientific, cultural, sports, books, prizes, arts, literature, music, etc of national and international importance, and noted personalities and thinkers.

प्रथम पत्र खण्ड (B)

सामान्य बौद्धिक परिक्षण (General Reasoning Test) – अङ्क (४०)

6. General Reasoning Test (20 × 2 Mark = 40 Marks)

6.1 Logical Reasoning (6×2 Mark = 12 Marks)

Verbal Ability, Alphanumeric Series, Reasoning Analogies, Classification, Coding-Decoding, Order & Ranking, Distance & Directions, Analytical and Logical Reasoning, Assertion and Reason, Statement and Conclusion, Input-Output, Venn- diagram

6.2 Numerical Reasoning (8×2 Mark = 16 Marks)

Arithmetic Series, Analogy, Classification, Arithmetical Reasoning, Fraction, Percentage, Ratio, Average, Profit & Loss, Time & Work, Date & Calender, Data Sufficiency, Data Interpretation & Data Verification

6.3 Spatial Reasoning (6×2 Mark = 12 Marks)

Figure Series, Figure Analogy, Figure Classification, Figure Matrix, Pattern Completion, Embedded Images, Image Formation & Analysis, Mirror and Water Images, Cubes and Dices, Paper Folding & Cutting

लोक सेवा आयोग
**नेपाल विविध सेवा, राजपत्राकृति तृतीय श्रेणी, महिला विकास अधिकृत पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
पाठ्यक्रम**

प्रथमपत्र सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण विषयमा पाठ्यक्रमका एकाईहरुबाट यथासम्भव
निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिनेछ।

प्रथमपत्र	सामान्य ज्ञान					सामान्य बौद्धिक परीक्षण		
खण्ड	(A)					(B)		
अङ्गभार	६०					४०		
एकाइ	१	२	३	४	५	६.१	६.२	६.३
प्रश्न संख्या	६	६	६	६	६	६	८	६
जम्मा प्रश्न	३०					२०		

विषय:- कम्प्यूटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)

Contents

1. Windows basic

- Introduction to Graphical User Interface
- Starting and shutting down Windows
- Basic Windows elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
- Concept of files and folders
- Searching files and folders

2. Word processing

- Creating, saving and opening documents
- Typing in Devanagari and English
- Text formatting (font, size, color, underline, italic, bold, etc) and paragraph formatting (alignment, indentation, spacing)
- Inserting header, footer, page number
- Page setting (margin, page size, orientation), previewing and printing of documents

-----

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना (Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्ग	परीक्षा प्रणाली	विषयवस्तु शिष्टक	प्रश्न संख्या X अङ्ग	समय
कम्प्यूटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)	Devanagari Typing	१ प्रश्न X २.५ अङ्ग	५ मिनेट
			English Typing	१ प्रश्न X २.५ अङ्ग	५ मिनेट
			Windows basic and Word processing	१ प्रश्न X ५ अङ्ग	५ मिनेट

लोक सेवा आयोग

**नेपाल विविध सेवा, राजपत्राकृति तृतीय श्रेणी, महिला विकास अधिकृत पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
पाठ्यक्रम**

अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Test को लागि निर्देशन:-

1. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछः-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
१७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२२.५ वा सोभन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अंक
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

2. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछः-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
२१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२७ वा सोभन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अंक
३० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

3. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ । दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरिको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन । तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट(Correct words/minute) निकालिनेछ ।

Formula:

$$\text{शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute)} = \frac{(\text{Total words typed} - \text{Wrong words})}{5}$$